

*„Nieźle z Ciebie ziółko – chwasty, trawy, zioła, a
zielona przestrzeń w mieście”*

I Festiwal Bioróżnorodności w Opolu

Rzeczpospolita
Polska

OPOLSKIE

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Określenie "chwast" jest pojęciem względnym, ponieważ te same rośliny w jednym miejscu mogą być pożądane, a w innym nie chciane, przeszkadzające lub rosnąc bez pożytku a nawet szkodliwe

Chwasty to wszystkie te gatunki, które konkurują z roślinami hodowanymi przez człowieka.

Są to bardzo różne gatunki, o wielu preferencjach i wymaganiach glebowych, wodnych i świetlnych.

Łączy je jedno - wszystkie one rozmnażają się bardzo szybko, są odporne na niekorzystne warunki, a w wyścigu o wodę, światło i miejsce zdecydowanie biją na głowę rośliny hodowlane.

Chwasty to rośliny jak wszystkie inne, tyle
tylko, że rosną w nieodpowiednim
miejscu, przynajmniej z naszego punktu
widzenia.

Ogrody są ich pełne. Nawet gdybyśmy w
którymś momencie zdołali wszystkie je
usunąć, wkrótce i tak pojawiłyby się
ponownie.

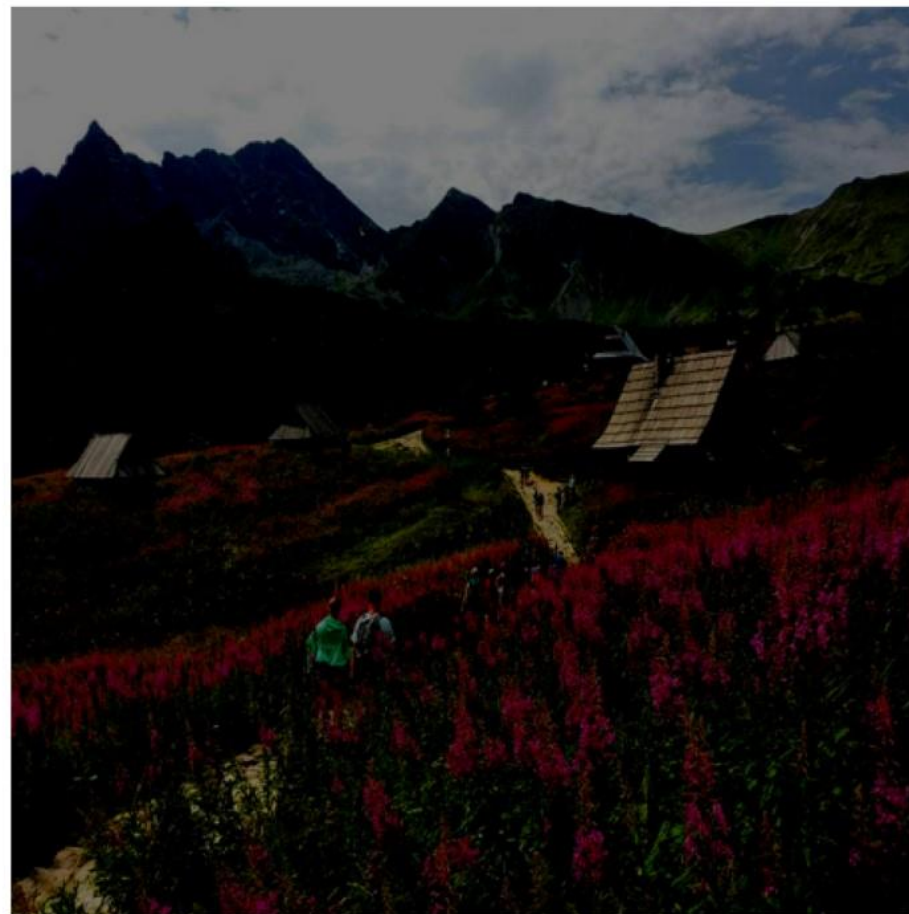
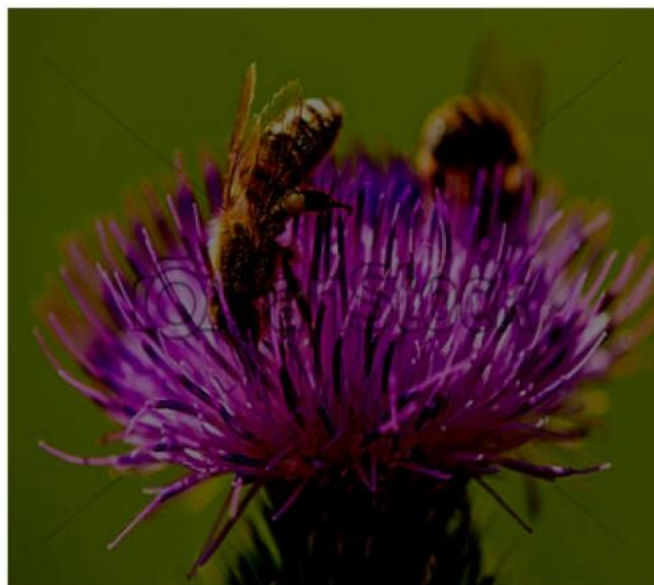
Nasiona chwastów nie dość że są odporne na złe warunki, ma wbudowany zapalnik czasowy.

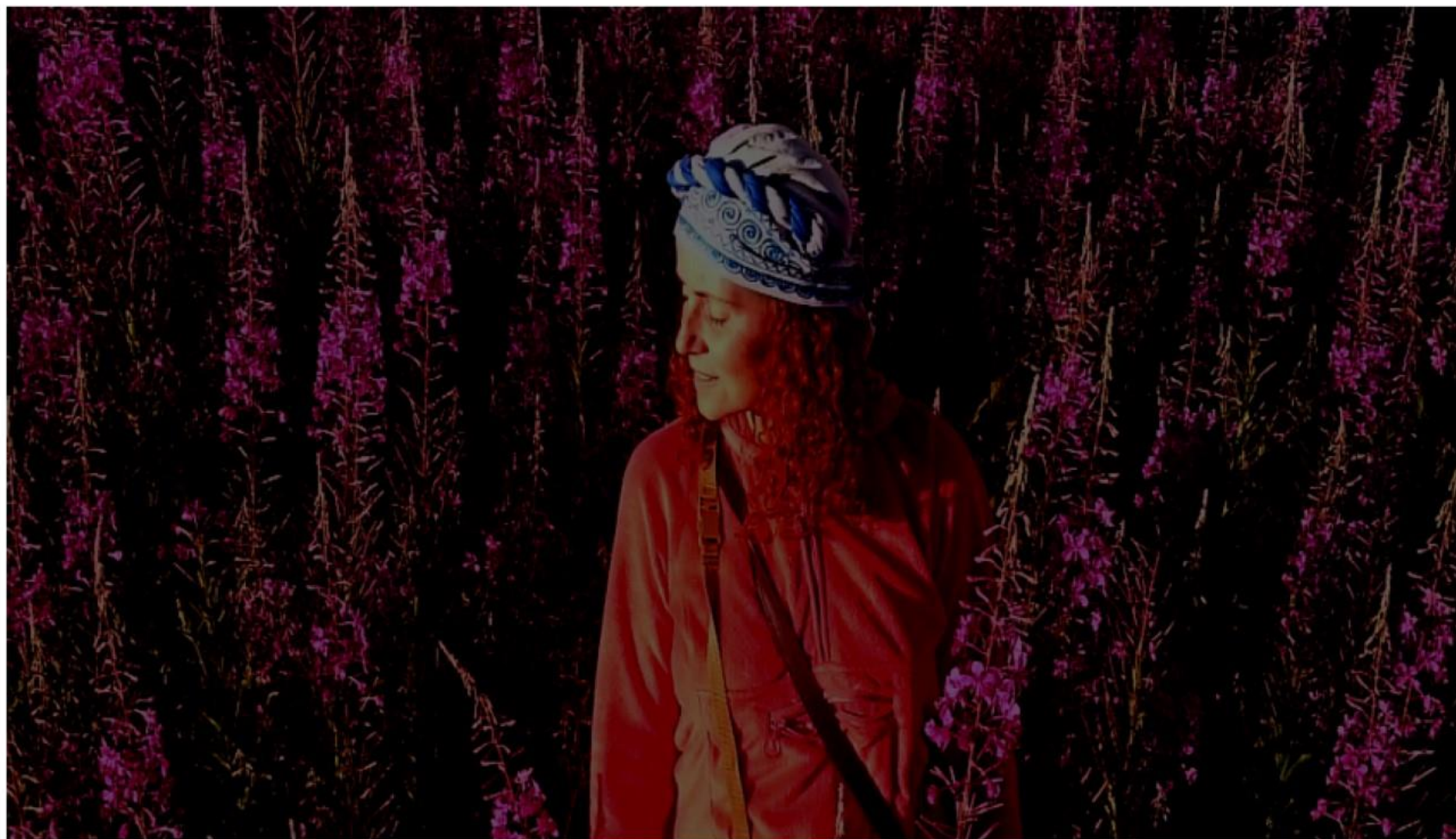
Nie wszystkie wykiełkują od razu - w przyszłą wiosnę, niektóre wystartują po roku lub po dwóch, a może nawet kilku latach.

Prócz wytrzymałości nasion, kolejnym atutem jest ich liczba. Chwasty po prostu wytwarzają ogromne ilości nasion.

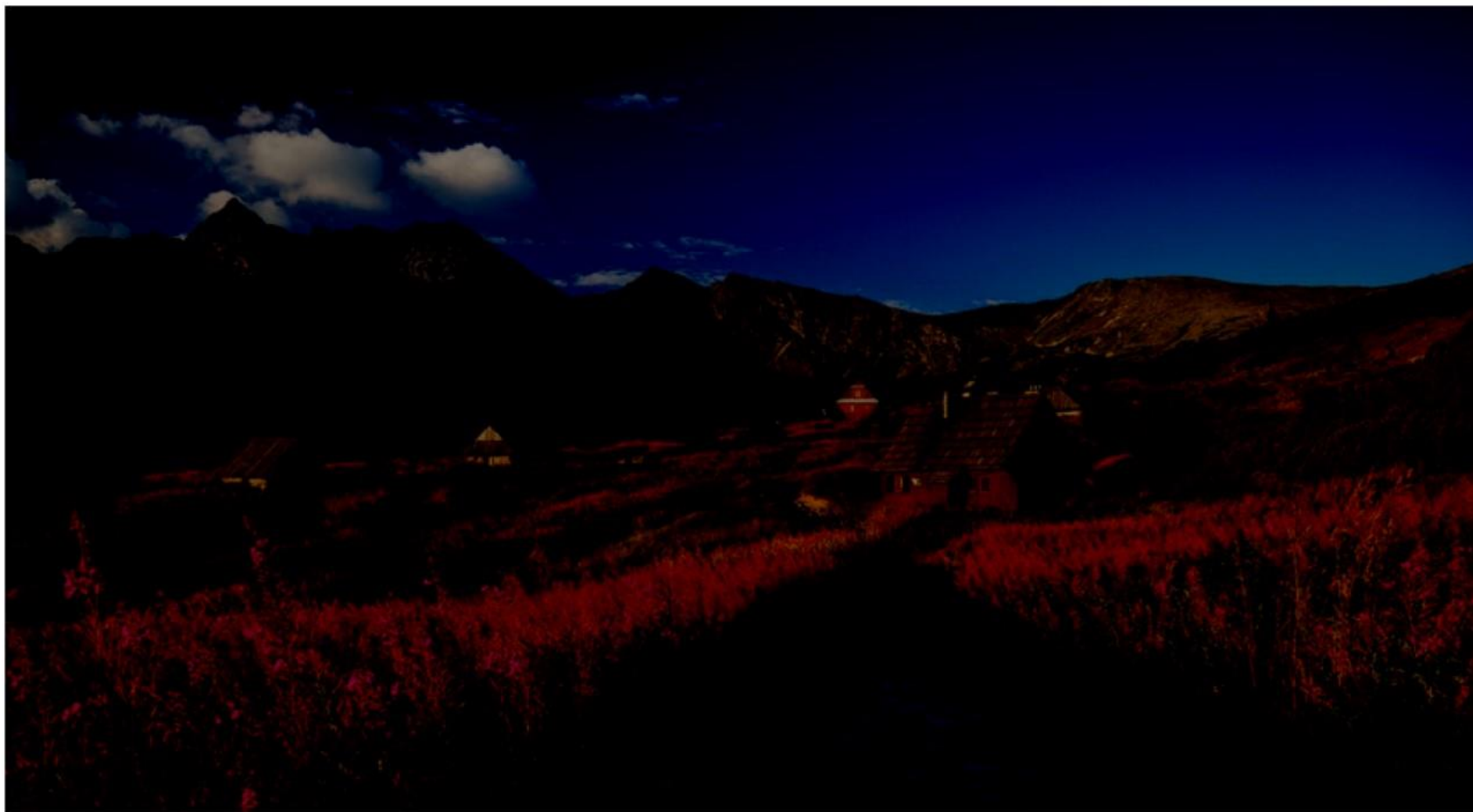

Lekkie nasiona chwastów
(takich jak oset, wierzbówka
kiprzyca) przenoszone są
przez wiatr, inne roznoszą
ptaki

Wierzbówka kiprzycka

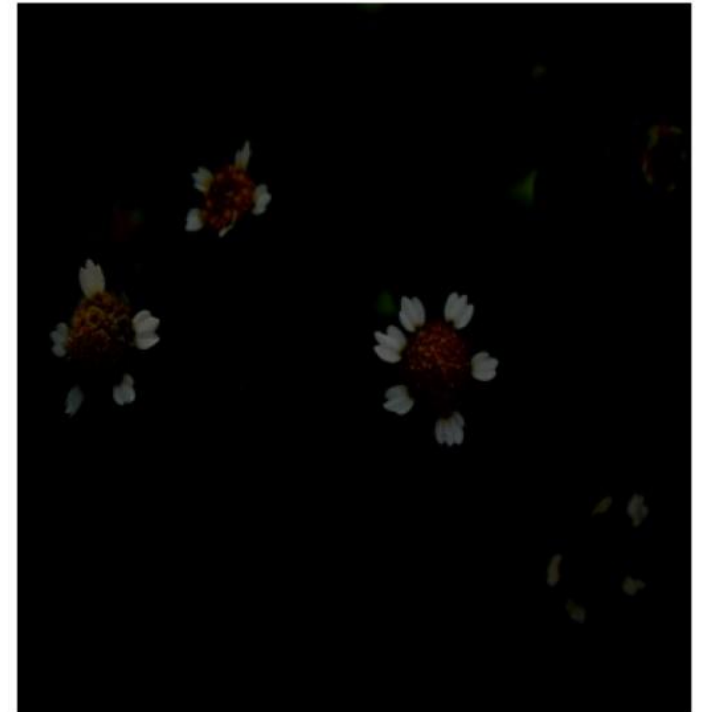

Wierzbówka kiprzycka

Nasiona mogą również przyczepiać się do ubrania człowieka lub do futra zwierzęcia, jak

np. żóltlica drobnokwiatowa lub mogą być zjadane przez zwierzęta, przechodząc nieuszkodzone przez ich przewód pokarmowy.

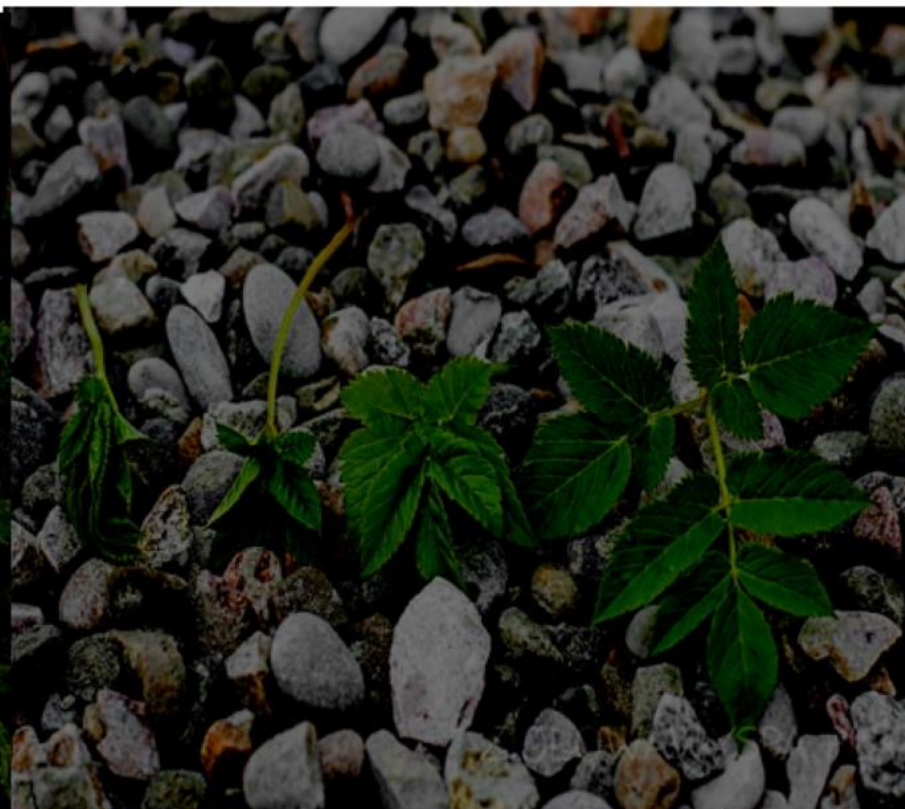
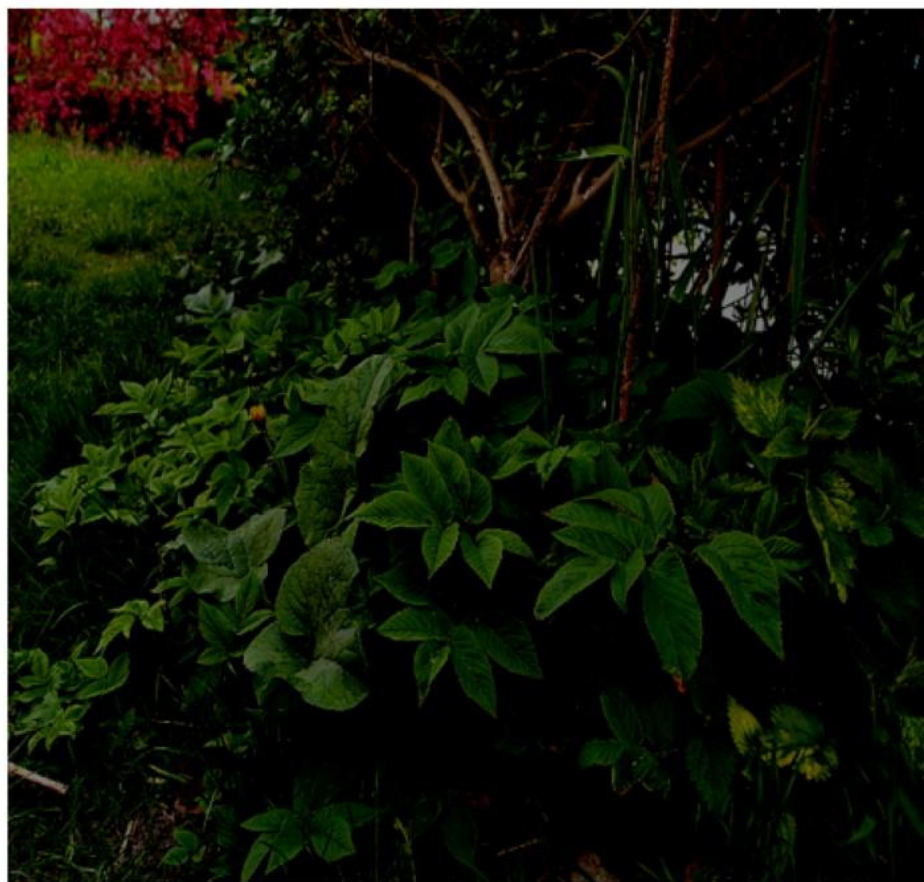

Jeszcze inne, do naszego ogrodu wkradają się podstępnie z sąsiednich ogrodów i pól (np. chwasty wieloletnie, takie jak powój polny czy podagrycznik pospolity).

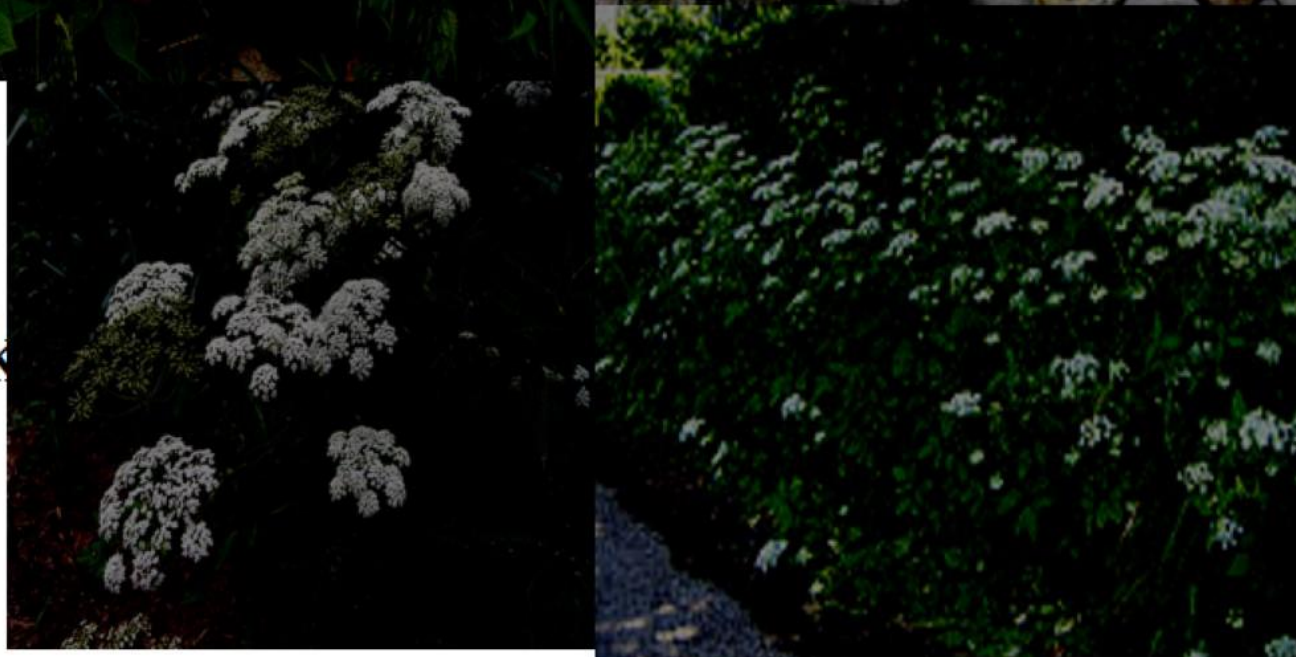
Po intensywnych deszczach nasiona chwastów mogą spływać na dany obszar z wodą opadową.

podagrycznik

**W oczach konesera nic nie jest
brzydkie!**

jedno z najpyszniejszych dzikich
warzyw – młode liście podagrycznika,
pomarszczone jeszcze jak kurze łapki.

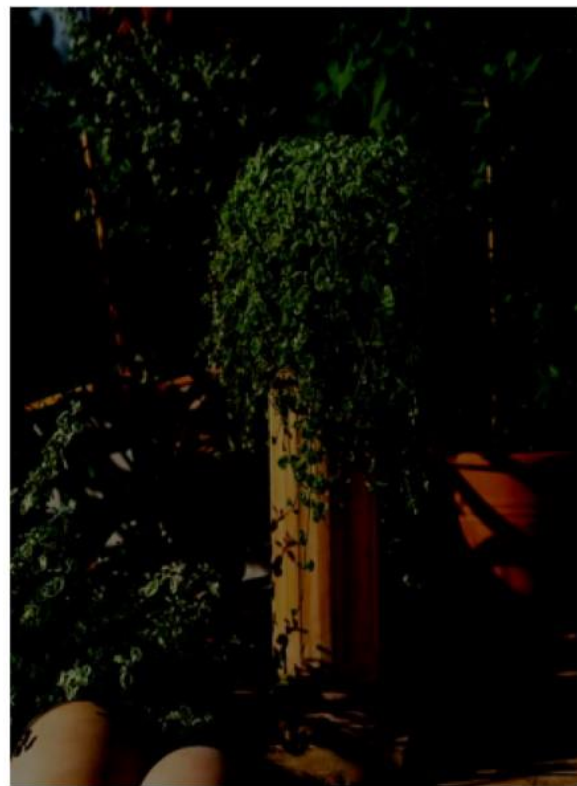
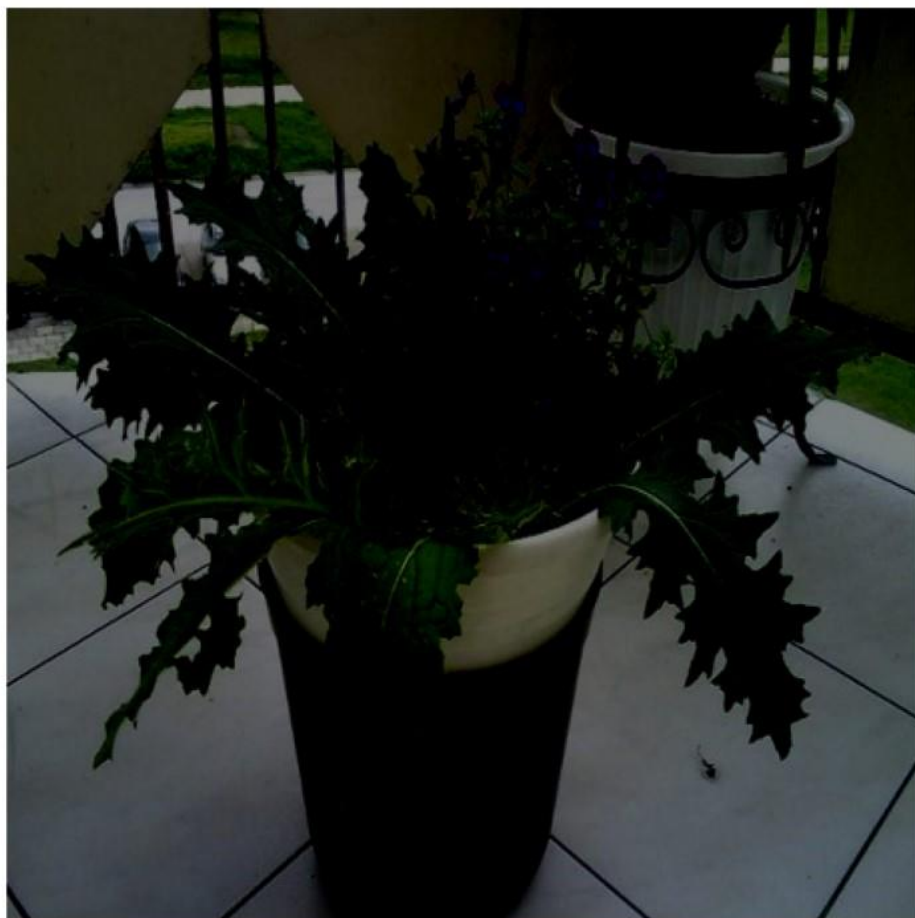
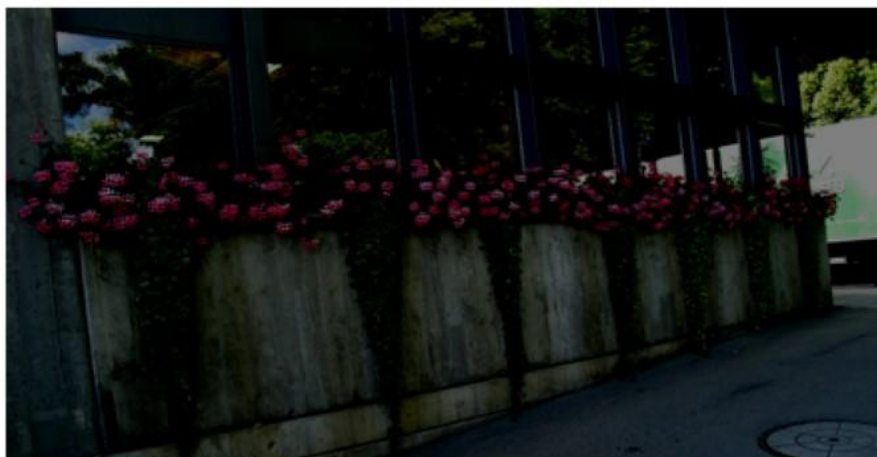
Mają wyrazisty smak, który przypomina
nieco seler lub marchew

Często zdarza się i tak, że
sami nieświadomie
wprowadzamy chwasty do
ogrodu wraz z nowo
zakupionymi roślinami.
Zanim się obejrzymy,
wszędzie ich pełno

Rośliny uważane za chwasty można pogrupować według różnych kryteriów.

Długość cyklu życiowego - chwasty jednoroczne, dwuletnie oraz wieloletnie.

Miejsce występowania – polne (pola i ogrody), ruderalne (miedze, przydroża, podwórka) i użytków zielonych.

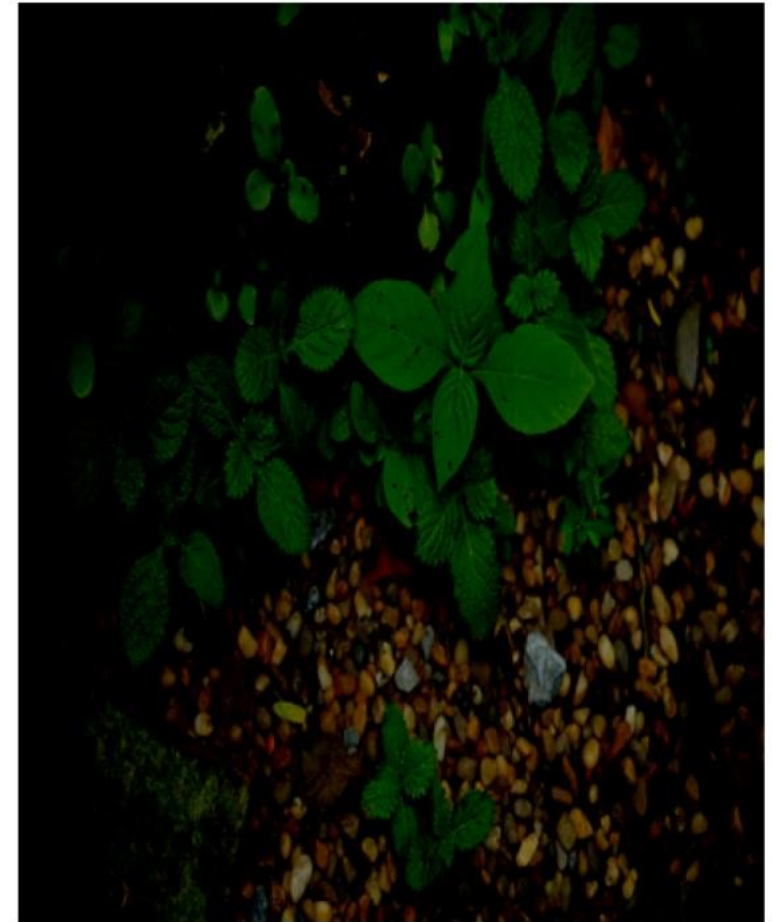
Główny sposób rozmnażania – chwasty nasienne i chwasty korzeniowe

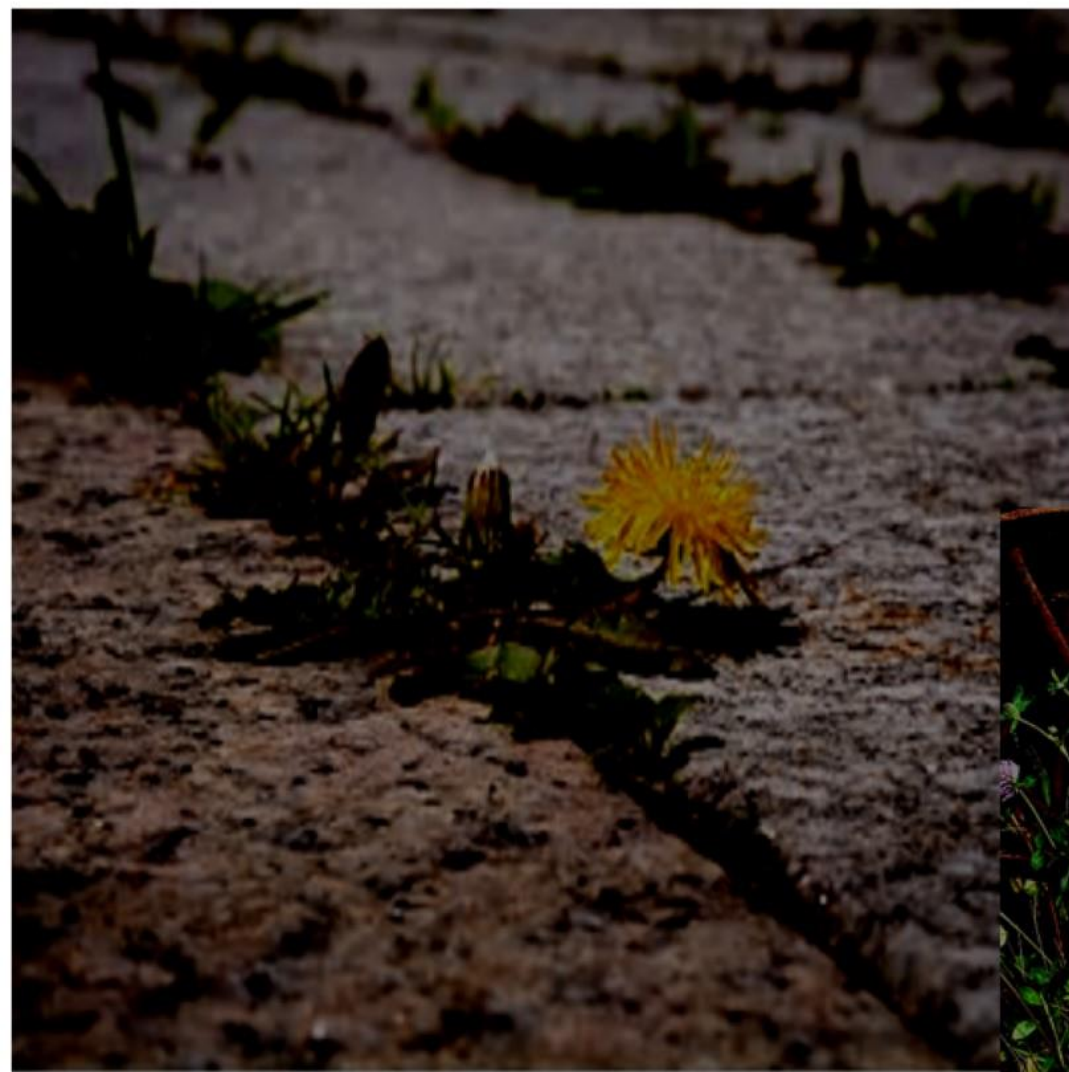
Chwasty mogą być roczne, tzn. mające krótki cykl życiowy (wydają kilka pokoleń w ciągu roku), jak np. żółtlica drobnokwiatowa czy komosa biała

lub kształtują się chwasty trwałe, których cykl życiowy trwa dwa sezony (dwuletnie – np. marchew zwyczajna)

lub kilka lat (wieloletnie: babka lancetowata czy perz właściwy).

Przystosowały się do mało żyznej gleby
(lub jej braku), niedostatku wody i
szybkiego rozrodu, tak, aby zdążyć przed
konkurencją.

shutterstock.com • 630630323

.Chwasty gęsto się krzewiąc uniemożliwiają szybsze osuszanie roślin przez wiatr, z opadów deszczu czy rosy.

.Zwiększenie wilgotności powietrza wokół roślin, powoduje, że powstaje specyficzny mikroklimat.

. Kwitnące chwasty przyciągają pożyteczne drapieżne owady – naturalnych wrogów wielu szkodników roślin (*wyciąg pokrzyw z moczonych przez dobę liści zwalcza mszyce, przędziorki i szarą pleśń*) ale też i organizmy potrzebne i piękne w ogrodzie lub przestrzeni miejskiej

Chwasty dostarczają także surowca do sporządzania preparatów chroniących rośliny przed szkodnikami i chorobami (pokrzywa zwyczajna, skrzyp pospolity, krwawnik pospolity)

Gnojówka z pokrzywy zwyczajnej jest stosowana do zwalczania mszyc i zapobiegania chorobom grzybowym roślin

PRZEPIS:

(1 kg ziela pokrzywy ściętego przed kwitnieniem i pociętego na drobne kawałki trzeba zalać

10 l wody w ceramicznym, drewnianym lub plastikowym naczyniu; po dwóch-trzech tygodniach ciecz powinna być przejrzysta i gotowa do użytku).

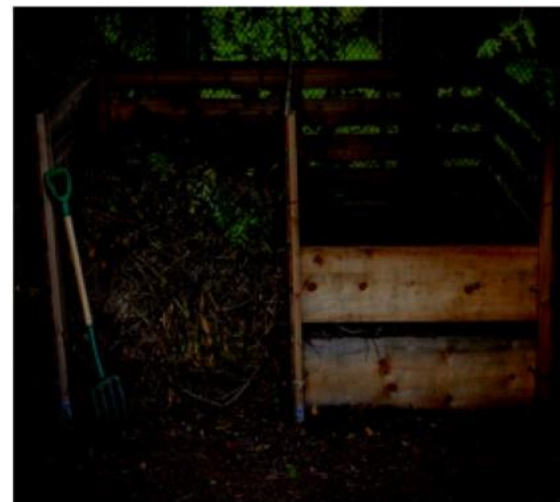
Gnojówkę rozcieńcza się wodą (w proporcji 1:20) i otrzymanym roztworem opryskuje rośliny.

W tym samym stężeniu stosuje się ją również jako płynny nawóz wzmacniający rośliny

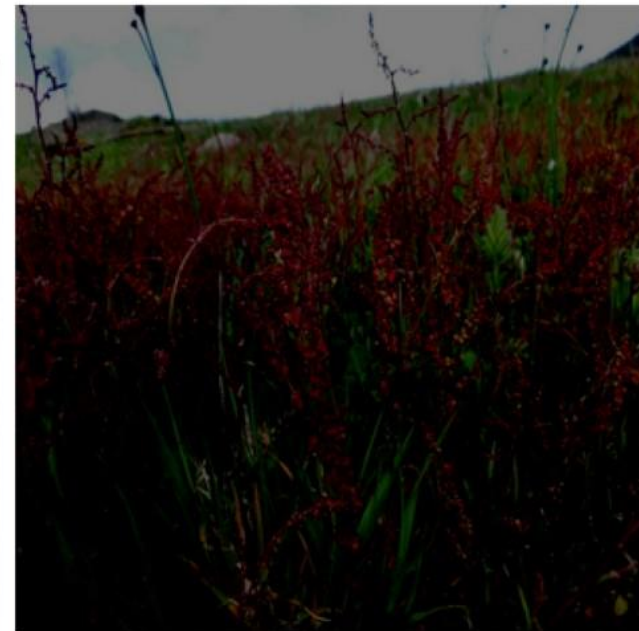
Nierozcieńczona gnojówka jest świetnym aktywatorem przyzmy kompostowej, bo przyspiesza rozkład resztek organicznych – w tym celu wielokrotnie w ciągu sezonu polewamy nią przyznę.

Do przyzmy kompostowej można dodawać także chwasty jednoroczne, które nie zawiązały jeszcze nasion.

Są one cennym źródłem makro- i mikroelementów.

Wieloletnie chwasty o długich korzeniach (oset, mniszek, szczaw)
spulchniają glebę w głębszych warstwach i pobierają z niej substancje
pokarmowe

Aby odzyskać te trudno dostępne dla roślin ogrodowych składniki, chwasty po wyrwaniu należy zalać wodą i poczekać, aż przegniją, a następnie przenieść całość na kompost.

•Liście pokrzywy są pokarmem kilku gatunków rusałek - naszych najpiękniejszych motyli.

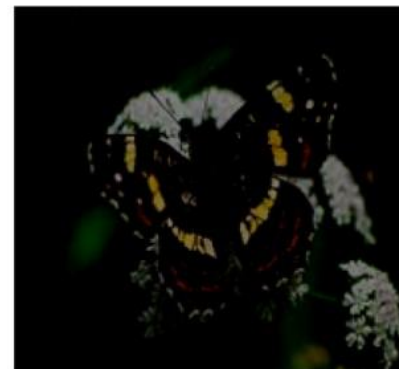
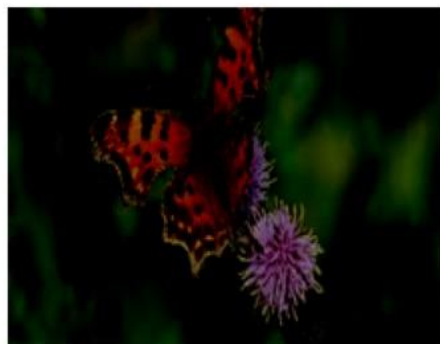
•Warto więc w ogrodzie pozostawić dla nich parę jej kęp (najlepiej roślin męskich, by się nie rozsiewały - ich kwiaty mają cztery działki okwiatu i pylników).

Na rosnących w słonecznych miejscach pokrzywach
składają jaja pawiki, admirały i pokrzywniki,

a w półcieniu - ceiki i kratniki.

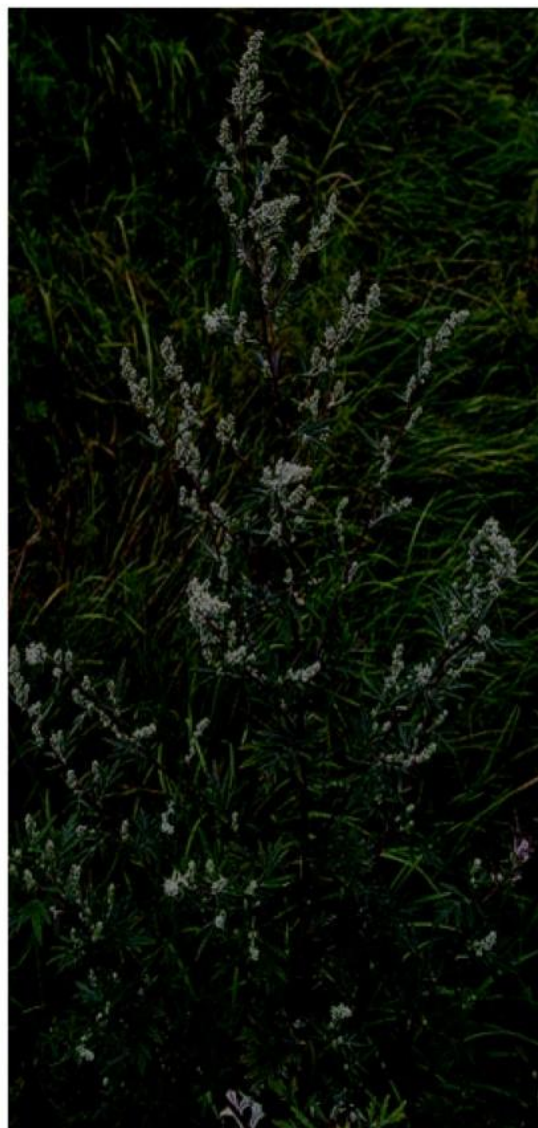
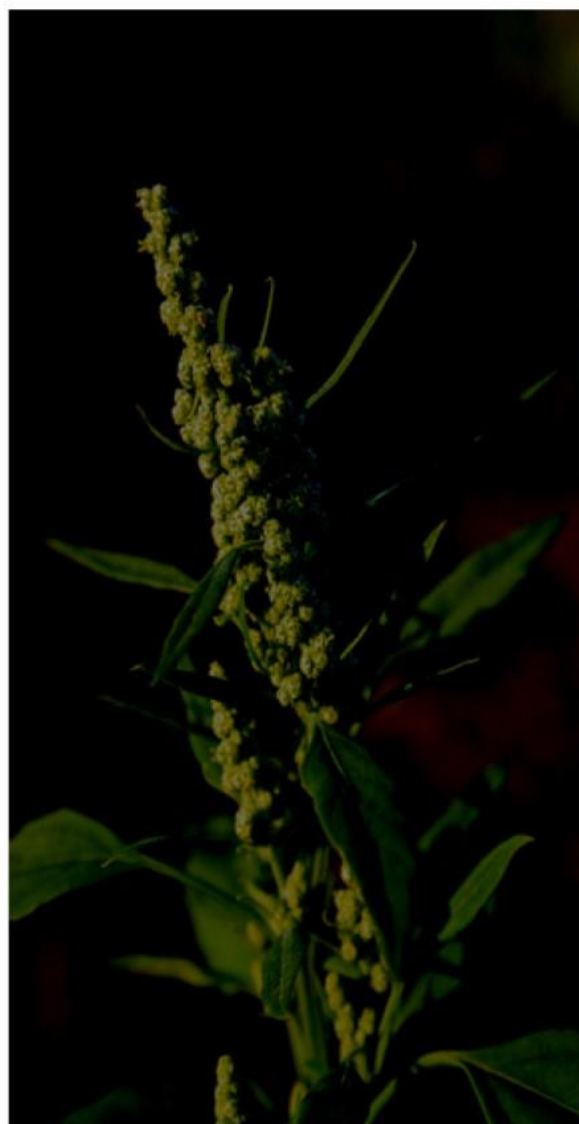

Chwasty pełnią ważną rolę dla ptaków.

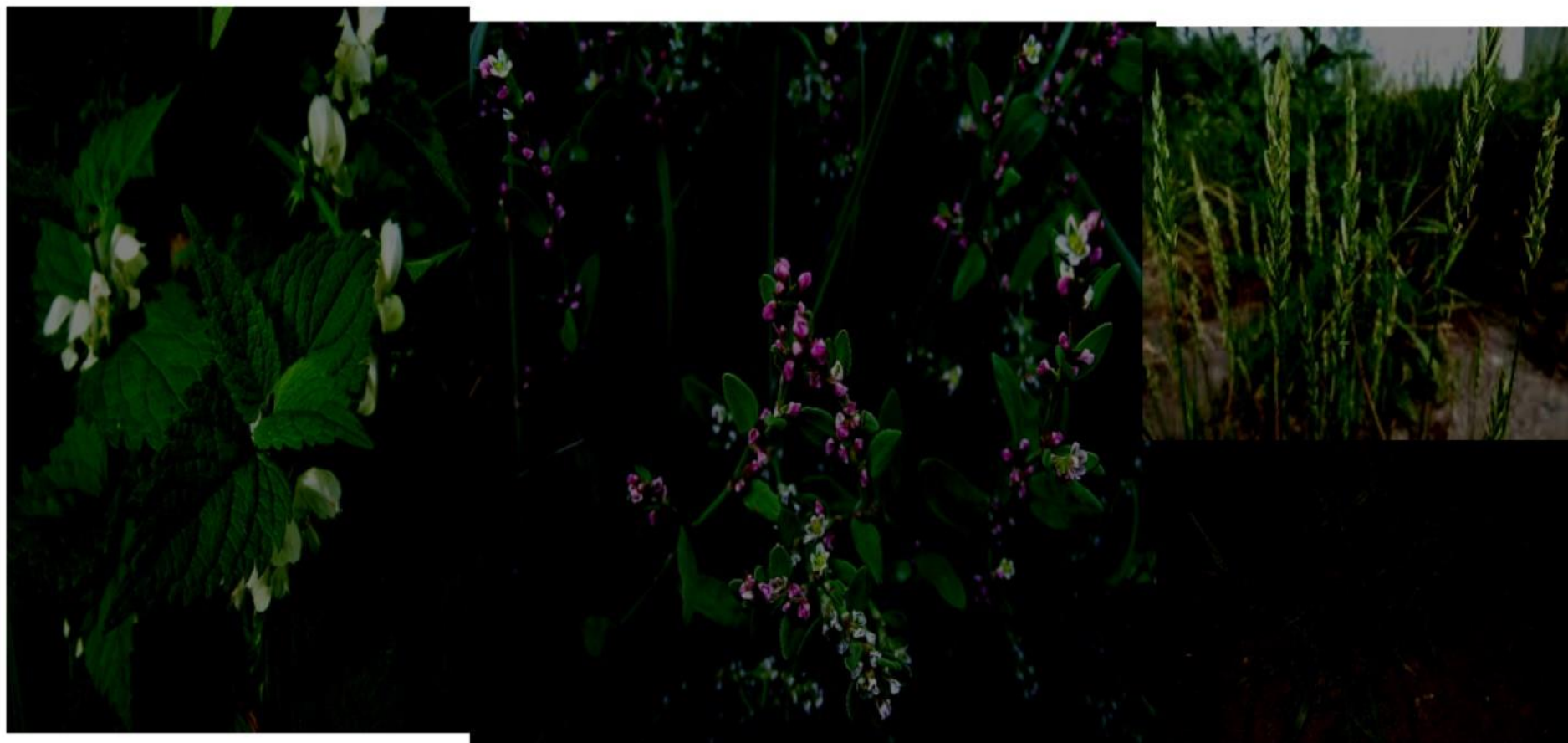
.Perz, komosa, bylice, osty, pokrzywa, rdest ptasi i wiele innych roślin stanowi ważne źródło pokarmu dla ptaków.

.chwasty stanowią pokarm wielu owadów, te z kolei przyciągają liczne ptaki

Komosa biała Bylica pospolita
Ostrożeń polny

Pokrzywa zwyczajna

Rdest ptasi

Perz

właściwy

.bezpośrednio są ważnym źródłem pokarmu na okres całej zimy i wczesną wiosną dla wielu gatunków ziarnojadów (trznadle, dzwońce, wróble, mazurki, potrzuszcze, czeczotki i szczygły)

